

เรื่อง ภาวะสังคมไทยไตรมาสสาม ปี 2567

การนำเสนอภาวะสังคมไทยไตรมาสสาม ปี 2567 พบความเคลื่อนไหวสำคัญ ได้แก่ สถานการณ์การจ้างงานทรงตัว หนี้สินครัวเรือน (ไตรมาสสอง ปี 2567) ขยายตัวในอัตราชะลอลงและคุณภาพสินเชื่อปรับลดลงต่อเนื่อง เช่นเดียวกับความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินที่แย่งลง ขณะที่การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และบุหรี่ยังคงเพิ่มขึ้น การเจ็บป่วยด้วยโรคเฝ้าระวัง และการคุ้มครองผู้บริโภคเพิ่มขึ้น นอกจากนี้ ยังมีกรนำเสนอสถานการณ์ทางสังคมที่น่าสนใจ 3 เรื่อง ได้แก่ (1) Negative Income Tax : ระบบภาษีแบบใหม่ ไทยต้องทำอย่างไร ? (2) ซากแบตเตอรี่รถ EV จัดการอย่างไร ? (3) เมื่อต้องฝากชีวิตไว้บนรถสาธารณะ ? รวมทั้งนำเสนอบทความเรื่อง “โรคไตเรื้อรัง : บทเรียนการออกแบบนโยบายของระบบหลักประกันสุขภาพภาครัฐ”

สถานการณ์แรงงานไตรมาสสาม ปี 2567 ค่อนข้างทรงตัว โดยการจ้างงานในสาขานอกภาคเกษตรกรรมขยายตัวได้ ขณะที่ภาคเกษตรกรรมยังคงหดตัวต่อเนื่อง ด้านค่าจ้างเพิ่มขึ้นทั้งภาพรวมและภาคเอกชน ขณะที่อัตราการว่างงานเพิ่มขึ้นเล็กน้อยจากช่วงเดียวกันของปี 2566 โดยอยู่ที่ร้อยละ 1.02

ไตรมาสสาม ปี 2567 ผู้มีงานทำมีจำนวนทั้งสิ้น 40.0 ล้านคน ลดลงจากช่วงเดียวกันของปี 2566 ร้อยละ 0.1 จากการจ้างงานภาคเกษตรกรรมที่หดตัวต่อเนื่องที่ร้อยละ 3.4 ซึ่งส่วนหนึ่งเป็นผลจากสถานการณ์อุทกภัย ส่วนสาขานอกภาคเกษตรกรรมขยายตัวได้ร้อยละ 1.4 โดยสาขาการขนส่งและเก็บสินค้าขยายตัวได้มากที่สุดที่ร้อยละ 14.0 และสาขาโรงแรมและภัตตาคารที่ร้อยละ 6.1 ขณะที่สาขาการผลิตหดตัวร้อยละ 1.4 โดยเฉพาะในการผลิตผลิตภัณฑ์คอมพิวเตอร์และอิเล็กทรอนิกส์ และการผลิตยานยนต์ **ชั่วโมงการทำงานโดยรวมเพิ่มขึ้น แต่บางส่วนยังต้องการทำงานเพิ่ม** โดยภาพรวมและเอกชนอยู่ที่ 43.3 และ 47.4 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ตามลำดับ โดยผู้ทำงานล่วงเวลาเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.8 ขณะที่ผู้เสมือนว่างงานลดลงร้อยละ 32.9 และผู้ทำงานต่ำระดับเพิ่มขึ้นร้อยละ 15.0 ซึ่งส่วนใหญ่อยู่ในภาคเกษตรกรรม **อัตราการว่างงานปรับเพิ่มขึ้นเล็กน้อย** อยู่ที่ร้อยละ 1.02 หรือมีผู้ว่างงานจำนวน 4.1 แสนคน สำหรับประเด็นที่ต้องติดตามในระยะถัดไป ได้แก่ 1) การส่งเสริมการปรับตัวของแรงงานในอุตสาหกรรมรูปแบบเดิมให้เป็นอุตสาหกรรมสมัยใหม่ โดยปัจจุบันหลายอุตสาหกรรมกำลังเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงที่ทำให้โครงสร้างการผลิตแบบเดิมไม่ตอบสนองความต้องการของตลาด ซึ่งส่งผลกระทบต่อแรงงานทั้งการเลิกจ้าง การลด OT ตลอดจนการใช้มาตรา 75 การสมัครใจลาออก และการเกษียณก่อนกำหนด 2) การเตรียมความพร้อมด้านทักษะแรงงานเพื่อรองรับอุตสาหกรรมใหม่ ซึ่ง BOI เปิดเผยว่า อุตสาหกรรมที่มีการลงทุนเพิ่มส่วนใหญ่เป็นอุตสาหกรรมใหม่ และอาจมีการจ้างแรงงานไทยประมาณ 1.7 แสนคน ซึ่งจะต้องมีการเตรียมความพร้อมด้านกำลังคนเพื่อให้แรงงานไทยได้รับประโยชน์จากการการลงทุนดังกล่าว และ 3) ผลกระทบต่อค่าครองชีพจากสถานการณ์อุทกภัยที่ทำให้ราคาสินค้าเกษตรเพิ่มขึ้น โดยสถานการณ์อุทกภัยตั้งแต่ช่วงกลางปี 2567 ทำให้พื้นที่เกษตรกรรมได้รับความเสียหาย ซึ่งอาจส่งผลให้ต้นทุนวัตถุดิบโดยเฉพาะพืชระยะสั้นเพิ่มสูงขึ้น ซึ่งกระทรวงพาณิชย์ควรตรวจสอบและควบคุมราคาไม่ให้กระทบต่อค่าครองชีพของประชาชน โดยเฉพาะผู้ประสบภัยน้ำท่วม

หนี้สินครัวเรือนในไตรมาสสอง ปี 2567 ขยายตัวชะลอลง จากการปฏิเสธสินเชื่อของสถาบันการเงินที่เพิ่มขึ้น ด้านคุณภาพสินเชื่อของครัวเรือนยังคงปรับลดลงต่อเนื่อง ทั้งนี้ ยังมีประเด็นที่ต้องให้ความสำคัญ ได้แก่ แนวโน้มการก่อหนี้เพื่ออุปโภคบริโภคที่เพิ่มขึ้น ลูกหนี้บ้านที่มีปัญหาการผิดนัดชำระหนี้ ความเสี่ยงในการพึ่งพาหนี้ในระบบของครัวเรือน และการเร่งให้ความช่วยเหลือลูกหนี้ที่ประสบปัญหาอุทกภัย

ไตรมาสสอง ปี 2567 หนี้สินครัวเรือนมีมูลค่า 16.32 ล้านล้านบาท ขยายตัวร้อยละ 1.3 ชะลอลงจากร้อยละ 2.3 ไตรมาสที่ผ่านมา ทำให้สัดส่วนหนี้ต่อ GDP ปรับลดลงจากร้อยละ 90.7 ของไตรมาสก่อน มาอยู่ที่ร้อยละ 89.6 โดยหนี้สินครัวเรือนเกือบทุกประเภทมีการปรับตัวชะลอลงหรือหดตัวยกเว้นสินเชื่อส่วนบุคคล ส่วนหนึ่งมาจากการมีภาระหนี้ที่สูง ประกอบกับคุณภาพสินเชื่อที่ปรับลดลง ทำให้สถาบันการเงินเข้มงวดในการอนุมัติสินเชื่อ สะท้อนจากเงินให้กู้แก่ภาคครัวเรือนของธนาคารพาณิชย์ ซึ่งมีสัดส่วนมากกว่า 1 ใน 3 หรือร้อยละ 38.5 ของหนี้ครัวเรือนทั้งหมด มีการหดตัวเป็นครั้งแรก ด้านคุณภาพสินเชื่อของครัวเรือนปรับลดลงต่อเนื่อง โดยยอดคงค้างสินเชื่อบุคคลที่ค้างชำระเกิน 90 วัน (NPLs) ในฐานข้อมูลเครดิตบูโรมีมูลค่า 1.16 ล้านล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนต่อสินเชื่อรวมอยู่ที่ร้อยละ 8.48 เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 8.01 ของไตรมาสที่ผ่านมา เป็นการเพิ่มขึ้นในสินเชื่อทุกวัตถุประสงค์ สำหรับประเด็นที่ต้องให้ความสำคัญในระยะถัดไป ได้แก่ 1) แนวโน้มการก่อหนี้ในกลุ่มสินเชื่อเพื่อการอุปโภคบริโภคส่วนบุคคลที่เพิ่มขึ้น ในสัดส่วนเกือบ 1 ใน 3 ของหนี้ครัวเรือนทั้งหมด โดยเป็นหนี้ที่มีอัตราดอกเบี้ยสูง หากครัวเรือนไม่ระมัดระวังในการก่อหนี้หรือไม่มีวินัยทางการเงิน จะนำไปสู่การติดกับดักหนี้ 2) ความเสี่ยงจากการต้องหันไปพึ่งพาหนี้ของระบบของครัวเรือน จากมาตรฐานการปล่อยสินเชื่อของสถาบันการเงินที่เข้มงวดต่อเนื่อง โดยเฉพาะลูกหนี้ที่อยู่ในระบบเต็มวงเงินแล้ว 3) แนวโน้มการผิมนัดชำระหนี้บ้านที่เร่งตัวขึ้น โดยเฉพาะบ้านที่มีวงเงินสินเชื่อต่ำกว่า 3 ล้านบาท สะท้อนให้เห็นว่า รายได้ของครัวเรือนบางกลุ่มยังไม่ฟื้นตัว และสถานะทางการเงินยังตึงตัว จากการเลือกที่จะผิมนัดชำระหนี้บ้านก่อนสินเชื่อประเภทอื่น แม้ว่าบ้านจะถือเป็นสินทรัพย์จำเป็น และ 4) ผลกระทบของอุทกภัยต่อสภาพคล่องและความสามารถในการชำระหนี้ของครัวเรือน ซึ่งภาครัฐอาจต้องติดตามการเข้าถึงมาตรการการช่วยเหลือของผู้ประสบอุทกภัย รวมถึงต้องเร่งฟื้นฟูสถานการณ์ให้กลับคืนสู่สภาพปกติ เพื่อให้รายได้ของครัวเรือนฟื้นตัวโดยเร็ว

การเจ็บป่วยด้วยโรคเฝ้าระวังในไตรมาสสาม ปี 2567 เพิ่มขึ้น ทั้งนี้ ยังต้องให้ความสำคัญกับความเสี่ยงจากการเป็นมะเร็งตับจากการเจ็บป่วยด้วยโรคไวรัสตับอักเสบบี และ ซี เพิ่มขึ้น และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ในกลุ่มเยาวชนมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น

ไตรมาสสาม ปี 2567 การเจ็บป่วยด้วยโรคเฝ้าระวังเพิ่มขึ้นร้อยละ 5.9 จากการขยายตัวของจำนวนผู้ป่วยด้วยโรคปอดอักเสบ โรคมือ เท้า ปาก และโรคไข้หวัดใหญ่ ที่มีจำนวนเพิ่มขึ้นมาก ขณะที่สถานการณ์สุขภาพจิตพบว่าคนไทยมีปัญหาสุขภาพจิตเพิ่มขึ้น โดยในด้านสุขภาพมีประเด็นที่ต้องให้ความสำคัญ คือ 1) ความเสี่ยงจากการเป็นมะเร็งตับจากการเจ็บป่วยด้วยโรคไวรัสตับอักเสบบี และ ซี เพิ่มขึ้น และ 2) โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ในกลุ่มเยาวชนมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ซึ่งส่วนหนึ่งเกิดจากแนวโน้มการมีเพศสัมพันธ์เร็วขึ้น และการไม่ใช้ถุงยางอนามัย

การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และบุหรี่ยุติในไตรมาสสาม ปี 2567 เพิ่มขึ้น โดยมีประเด็นที่ต้องเฝ้าระวัง คือ การผลิตแอลกอฮอล์เพื่อการบริโภคที่อาจไม่ได้มาตรฐาน รวมถึงต้องให้ความสำคัญกับการปราบปรามการลักลอบค้าบุหรี่ยุติกฎหมายผ่านผู้ให้บริการขนส่งสินค้าที่มีจำนวนเพิ่มขึ้น

การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และบุหรี่ยุติเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.3 โดยเป็นการเพิ่มขึ้นของการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ร้อยละ 1.8 ขณะที่การบริโภคบุหรี่ยุติเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.6 นอกจากนี้ ยังมีประเด็นที่ต้องให้ความสำคัญ คือ 1) การผลิตเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพื่อการบริโภคของประชาชนที่อาจไม่ได้มาตรฐาน ทั้งจากกระบวนการผลิตที่ไม่ถูกต้องสุขลักษณะและส่วนผสมจากวัตถุดิบอันตราย ซึ่งสามารถนำไปสู่การเสียชีวิต และ 2) การลักลอบค้าบุหรี่ยุติกฎหมายผ่านผู้ให้บริการขนส่งสินค้าซึ่งตรวจสอบได้ยาก อาจเพิ่มโอกาสการเข้าถึงเด็กและเยาวชน

ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินในไตรมาสสาม ปี 2567 แยก โดยมีประเด็นที่ต้องให้ความสำคัญ คือ การเฝ้าระวังการบริโภคดอกเบี้ยสูบน้ำเงิน การหลอกลวงจากการทำบุญหรือช่วยเหลือทางออนไลน์ และการให้ความรู้เกี่ยวกับการลงทุนในลักษณะแชร์ลูกโซ่

ไตรมาสสาม ปี 2567 คดีอาญารวมเพิ่มขึ้นร้อยละ 33.3 จากไตรมาสเดียวกันของปี 2566 เนื่องจากการเพิ่มขึ้นทั้งจากคดียาเสพติด คดีประทุษร้ายต่อทรัพย์ และคดีชีวิต ร่างกาย และเพศ ด้านการรับแจ้งอุบัติเหตุทางถนน มีการรับแจ้งผู้ประสบภัยสะสมรวมเพิ่มขึ้นร้อยละ 7.7 จากไตรมาสเดียวกันของปี 2566 โดยเป็นการเพิ่มขึ้นของผู้บาดเจ็บสะสมและผู้ทุพพลภาพสะสม ขณะที่ผู้เสียชีวิตสะสมลดลง ทั้งนี้ **ประเด็นที่ต้องให้ความสำคัญ** ได้แก่ 1) การเฝ้าระวังการบริโภคดอกเบี้ยน้ำเงิน เนื่องจากอาจกลายเป็นสารเสพติดชนิดใหม่ในไทย โดยในหลายประเทศขึ้นทะเบียนให้พืชชนิดนี้เป็นสารเสพติดผิดกฎหมาย 2) การหลอกลวงจากการทำบุญหรือช่วยเหลือทางออนไลน์ ในปี 2566 พบผู้ถูกหลอกลวงโดยอาศัยความสงสารหรือความสัมพันธ์จำนวน 2.65 ล้านคน มูลค่าความเสียหาย 2.3 พันล้านบาท ซึ่งในจำนวนนี้เป็นผู้เสียหายถูกหลอกลวงจากการขอรับบริจาคช่วยเหลือหรือการระดมเงินการกุศล รวมถึงในช่วงสถานการณ์น้ำท่วมมีฉ้อโกงกระทำการหลอกลวงให้โอนเงินช่วยเหลือผ่าน QR Code หรือบัญชีม้า และการแอบอ้างเป็นหน่วยงานรัฐหลอกลวงให้ผู้ประสบภัยกรอกข้อมูลลงทะเบียนบนเว็บไซต์/ลิงก์ปลอม เพื่อรับเงินเยียวยา และ 3) การให้ความรู้เกี่ยวกับการลงทุนในลักษณะแชร์ลูกโซ่ พร้อมทั้งการกำกับดูแลการชักชวนทางโซเชียลมีเดีย จากผลการศึกษาของ DSI ร่วมกับ สกสว. ในปี 2565 พบว่า ผู้เสียหายคดีแชร์ลูกโซ่ส่วนใหญ่ร้อยละ 85.0 ทราบหรือควรทราบอยู่แล้วว่าเป็นการลงทุนแบบแชร์ลูกโซ่ แต่ยังคงเลือกตัดสินใจลงทุนเนื่องจากได้รับผลตอบแทนสูง นอกจากนี้ ผู้เสียหายยังระบุว่าถูกชักชวนให้ลงทุนผ่านทางโซเชียลมีเดียหรืออินฟลูเอนเซอร์

การร้องเรียนผ่าน สคบ. และสำนักงาน กสทช. เพิ่มขึ้น และมีประเด็นที่ต้องติดตามเกี่ยวกับการระบาดของสินค้าที่ไม่มีมาตรฐาน มอก. และการรับมือกับอาหารปนเปื้อนสารเคมีอันตราย

ไตรมาสสาม ปี 2567 การร้องเรียนเกี่ยวกับผู้บริโภคในภาพรวมเพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา ร้อยละ 9.1 โดยทั้งการร้องเรียนสินค้าและบริการผ่าน สคบ. และสำนักงาน กสทช. เพิ่มขึ้นที่ร้อยละ 9.3 และร้อยละ 4.4 นอกจากนี้ มีประเด็นที่ต้องให้ความสำคัญ คือ 1) การระบาดของสินค้าที่ไม่ได้มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (มอก.) จากต่างประเทศโดยเฉพาะสินค้าในกลุ่มเครื่องใช้ไฟฟ้า ที่มีมากถึง 3.7 แสนชิ้น ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมาถึง 6.3 เท่าตัว ซึ่งอาจนำไปสู่ความเสียหายในระดับที่ยากต่อการรับผิดชอบ และ 2) การรับมือกับอาหารไม่ปลอดภัยที่มีการจำหน่ายในท้องตลาดอย่างแพร่หลาย โดยเฉพาะอาหารกลุ่มผลไม้ที่มีการปนเปื้อนของสารเคมีอันตราย อาทิ การปนเปื้อนของสารพิษตกค้างในองุ่นไซม์สแคทเกินค่ามาตรฐานกฎหมายที่เป็นอันตรายต่อผู้บริโภค นอกจากนี้ เกือบครึ่งหนึ่งของสารพิษตกค้างที่ตรวจพบยังเป็นสารที่อยู่นอกบัญชีวัตถุอันตรายของไทยที่ยังไม่มีการควบคุมอีกด้วย

Negative Income Tax : ระบบภาษีแบบใหม่ ไทยต้องทำอะไร ?

ภาษีเงินได้แบบติดลบ หรือ NIT เป็นกลไกให้ความช่วยเหลือผู้ที่มีรายได้ต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด และเป็น การรวมระบบการหารายได้และการให้ความช่วยเหลือไว้ในระบบเดียว ซึ่งถือเป็นเครื่องมือที่ช่วยแก้ปัญหาความยากจนและความเหลื่อมล้ำได้รูปแบบหนึ่ง โดยมีข้อค้นพบจากการนำ NIT มาประยุกต์ใช้ในประเทศต่าง ๆ ดังนี้ 1) แต่ละประเทศนำ NIT มาประยุกต์ใช้ในวัตถุประสงค์ที่แตกต่างกัน อาทิ ประเทศออสเตรเลีย นำ NIT มาใช้ในรูปแบบภาษีสำหรับครอบครัว (Family Tax Benefit: FTB) เพื่อช่วยเหลือครัวเรือนรายได้น้อยในการเลี้ยงดูบุตร 2) การกำหนดขนาดของสิทธิประโยชน์/เงินช่วยเหลือกับผู้ที่มีรายได้น้อยที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อการลดความยากจนแตกต่างกันในแต่ละกลุ่มประชากร อาทิ โครงการ Earned Income Tax Credit (EITC) ของประเทศสหรัฐอเมริกา ให้เครดิตภาษีคืนตามการมีบุตร ทำให้สัดส่วนคนจนของครัวเรือนที่ไม่สมรสและมีสมาชิกที่เป็นเด็ก 3 คน ลดลงถึงร้อยละ 20.2 ขณะที่ครัวเรือนที่ไม่สมรสและไม่มีเด็ก ลดลงเพียงร้อยละ 1.5 3) NIT มีส่วนในการกระตุ้นให้ผู้มีรายได้น้อยทำงาน แต่เงื่อนไขบางประการอาจลดแรงจูงใจในการทำงานเพิ่ม อาทิ กรณี Workfare Income Supplement (WIS) ของประเทศสิงคโปร์ ประเมินคุณสมบัติของผู้มีสิทธิได้รับ WIS จากรายได้รวมต่อเดือน ซึ่งครอบคลุมถึงค่าล่วงเวลา โบนัส และค่าคอมมิชชั่น จึงส่งผลให้แรงงานส่วนหนึ่งลดการทำงานล่วงเวลา

ลงจากเดิม 4) **เงื่อนไขและระบบที่ซับซ้อนเป็นข้อจำกัดในการเข้าถึงการช่วยเหลือของประชาชน** อาทิ เงื่อนไข FTB ของ *ประเทศออสเตรเลีย* มีการตรวจสอบทั้งรายได้สุทธิ จำนวนและอายุบุตร ระยะเวลาที่ใช้ในการดูแลบุตร การนำบุตรไปรับวัคซีนตามกำหนด ทำให้ครัวเรือนบางส่วนเสี่ยงที่จะเข้าไม่ถึง โดยเฉพาะในกรณีที่มีพ่อแม่แยกทางกัน และ 5) **ประเทศที่สามารถนำ NIT มาประยุกต์ใช้และยังสามารถดำเนินการต่อเนื่อง ส่วนใหญ่เป็นประเทศที่มีสัดส่วนแรงงานนอกระบบต่ำ** อาทิ *ประเทศสวีเดน* ที่มีสัดส่วนเพียงร้อยละ 3.3 ขณะที่ประเทศที่เคยนำ NIT มาประยุกต์ใช้แต่ปัจจุบันยกเลิก ส่วนใหญ่มีสาเหตุมาจากข้อจำกัดด้านงบประมาณ

ทั้งนี้ แม้การนำ NIT มาปรับใช้จะมีประโยชน์ทั้งกับประชาชนและภาครัฐ แต่ยังมีประเด็นที่ต้องพิจารณา ได้แก่ 1) **การกำหนดวัตถุประสงค์และกลุ่มเป้าหมายที่ต้องการให้ความช่วยเหลือให้มีความชัดเจน** บนพื้นฐานบริบทของประเทศไทย 2) **การกำหนดเกณฑ์รายได้และระดับการช่วยเหลือให้มีความเหมาะสม** โดยต้องมีการศึกษาเพื่อให้สามารถกำหนดเกณฑ์รายได้ที่สามารถจูงใจให้คนทำงานเพื่อให้มีรายได้เพิ่ม รวมถึงต้องมีการทบทวนเกณฑ์เป็นระยะเพื่อให้สอดคล้องกับค่าครองชีพ และ 3) **การจัดเตรียมงบประมาณเพื่อใช้สนับสนุนการดำเนินการ NIT และศึกษาผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของประชาชนและภาระทางการคลัง** อาทิ การพิจารณายกเลิกบางมาตรการที่มีความซ้ำซ้อนของสวัสดิการ โดยรวมการช่วยเหลือเป็นระบบเดียว ควบคู่ไปกับการดึงผู้มีรายได้ถึงเกณฑ์ให้เข้าระบบภาษี พร้อมกับกำหนดบทลงโทษและบังคับใช้อย่างเข้มงวด เพื่อป้องกันแรงจูงใจในการกระทำผิด (Moral hazard)

ซากแบตเตอรี่ EV จัดการอย่างไร ?

ประเทศไทยมุ่งเป้าที่จะเป็นศูนย์กลางการผลิตรถยนต์ไฟฟ้าของอาเซียน จึงมีทั้งนโยบายด้านการส่งเสริมการผลิตรถยนต์ไฟฟ้าและการส่งเสริมให้ประชาชนหันมาใช้รถยนต์ไฟฟ้า ซึ่งปัจจุบันกำลังการผลิต EV ของไทยอยู่ที่ประมาณ 4 แสนคันต่อปี และมียอดการจดทะเบียนรถ EV ในประเทศ ในปี 2566 โดยเฉพาะรถ BEV เพิ่มขึ้นจากปี 2564 ถึง 16 เท่า ซึ่งการเพิ่มขึ้นอย่างก้าวกระโดดนี้ ในอีกด้านหนึ่งอาจนำไปสู่ปัญหาขยะอันตรายที่มาจากแบตเตอรี่ โดยเฉพาะลิเทียมไอออนที่คาดว่าจะภายในปี 2583 จะมีซากแบตเตอรี่ประเภทดังกล่าวมากถึง 7.8 ล้านตันต่อปี โดยหากจัดการอย่างไม่ถูกต้องจะส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ ส่งผลให้หลายประเทศให้ความสำคัญกับการจัดการแบตเตอรี่อย่างถูกต้องและเป็นระบบ คือ 1) **การกำหนดมาตรฐานการจัดการแบตเตอรี่** เพื่อควบคุมและจัดการซากแบตเตอรี่อย่างครบวงจร อาทิ *สหภาพยุโรป (EU)* ออกระเบียบว่าด้วยแบตเตอรี่ที่ครอบคลุมวงจรชีวิตของแบตเตอรี่เต็มรูปแบบ รวมทั้งมีการกำหนดเป้าหมายขั้นต่ำในการรีไซเคิลแบตเตอรี่และการออกมาตรการขยายความรับผิดชอบของผู้ผลิต (EPR) เพื่อให้ผู้ผลิตและผู้นำเข้าแบตเตอรี่ EV มีส่วนรับผิดชอบในการจัดการและรีไซเคิลแบตเตอรี่ที่เสื่อมสภาพควบคู่ไปด้วย 2) **การสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีการรีไซเคิลแบตเตอรี่** ซึ่งมีความจำเป็น เนื่องจากธุรกิจรีไซเคิลแบตเตอรี่ EV ยังอยู่ในช่วงเริ่มต้นส่งผลให้ได้ผลกำไรไม่คุ้มค่าต่อการลงทุน อาทิ *ประเทศญี่ปุ่น* มีการจัดสรรงบประมาณเพื่อพัฒนาเทคโนโลยีรีไซเคิลที่สามารถนำส่วนประกอบและวัสดุติดกลับมาใช้ได้ในอัตราที่สูง และ 3) **การพัฒนาระบบการติดตามสำหรับการจัดการแบตเตอรี่** เพื่อช่วยสนับสนุนให้มีการรวบรวมและแบ่งปันข้อมูลของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียใน supply chain อาทิ *ประเทศจีน* มีการบังคับใช้นโยบายการติดตามข้อมูลอายุการใช้งานแบตเตอรี่ เพื่อให้บริษัทผู้ผลิตบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับแบตเตอรี่ EV ตั้งแต่การผลิตไปจนถึงการรีไซเคิล

สำหรับประเทศไทย การกำจัดซากแบตเตอรี่ยังเป็นประเด็นท้าทาย เนื่องจาก 1) **การขาดกฎหมายและข้อบังคับที่เฉพาะเจาะจง** 2) **ปัญหาการขาดแนวทางในการจัดการซากแบตเตอรี่ที่ชัดเจน** ส่งผลให้การจัดการซากแบตเตอรี่ยังถูกจัดรวมอยู่ในประเภทขยะอันตรายทั่วไป 3) **ปัญหาการขาดการต่อยอดทางเทคโนโลยี** ดังนั้นเพื่อบรรลุเป้าหมายดังกล่าวไทยต้องมีการดำเนินการเพิ่มเติม คือ 1) **การศึกษาและกำหนดมาตรฐานการจัดการซากแบตเตอรี่ที่มีความรัดกุม ปลอดภัย และครอบคลุมวงจรชีวิตของแบตเตอรี่** อาทิ การนำหลัก EPR มาปรับ

ใช้เป็นแนวทางให้ผู้ผลิตคำนึงถึงผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม การมีข้อกำหนดให้ผู้ใช้รถต้องมีส่วนในการรับผิดชอบ ตั้งแต่ซื้อรถจนเลิกใช้รถ 2) การสนับสนุนและส่งเสริมด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยี การจูงใจให้มีการลงทุนตลอดจนการพัฒนาบุคลากรที่จำเป็นสำหรับอุตสาหกรรมรีไซเคิล อาทิ มีการส่งเสริมความร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัยและภาคอุตสาหกรรม เพื่อพัฒนาวิจัยเทคโนโลยีด้านการรีไซเคิล การให้สิทธิพิเศษทางภาษีเพื่อจูงใจให้ภาคเอกชนลงทุน และการเตรียมความพร้อมด้านบุคลากรสำหรับรองรับอุตสาหกรรมรีไซเคิลแบบเตอะเตอะ และ 3) การมีระบบติดตามแบบเตอะเตอะที่เชื่อมโยงทุกภาคส่วนเข้าด้วยกันทั้งภาครัฐ ภาคธุรกิจเอกชน และภาคประชาชน ซึ่งจะทำให้การบริหารจัดการและรีไซเคิลแบบเตอะเตอะมีประสิทธิภาพมากขึ้น

เมื่อต้องฝากชีวิตไว้บนรถสาธารณะ ?

รถโดยสารสาธารณะเป็นหนึ่งในรูปแบบของขนส่งมวลชนพื้นฐานสำคัญในการเดินทางของประชาชน โดยในปี 2566 มีอุบัติเหตุจากรถโดยสารสาธารณะเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 46.5 จากปี 2565 ส่งผลให้มีผู้เสียชีวิตและผู้บาดเจ็บรวมกันเพิ่มขึ้นร้อยละ 105.2 หรือกล่าวได้ว่าสถานการณ์เริ่มมีความรุนแรง โดยพบประเด็นน่ากังวลที่ส่งผลให้เกิดอุบัติเหตุกับรถโดยสารสาธารณะไทย อาทิ

การมีพฤติกรรมขับขี่ที่ไม่ดีเป็นสาเหตุหลักในการเกิดอุบัติเหตุทางถนน ข้อมูลจากสำนักสวัสดิภาพการขนส่งทางบก ปี 2566 พบว่า อุบัติเหตุจากรถโดยสารสาธารณะเกิดขึ้นจากความบกพร่องของผู้ขับขี่มากที่สุดอยู่ที่ร้อยละ 81.1 นอกจากนี้ **สภาพการทำงานที่ไม่ดีบนรถโดยสาร** ยังเป็นอีกหนึ่งปัจจัยเสี่ยงที่ส่งผลต่อพฤติกรรมและสมรรถนะการขับขี่ เนื่องจากต้องปฏิบัติงานอยู่ในพื้นที่จำกัดเป็นเวลานานตามสภาพการจราจร ทำให้ผู้ปฏิบัติงานบนรถโดยสารประสบปัญหาทางอารมณ์ และการละเลยต่อความปลอดภัยที่เกี่ยวกับการปรับปรุงสภาพรถโดยสาร สามารถแบ่งออกเป็น 2 ประเด็น ได้แก่ 1) **รถสาธารณะส่วนใหญ่มีอายุการใช้งานนานและมีสภาพทรุดโทรม** ยกตัวอย่างสถานการณ์รถโดยสารสาธารณะประจำทางของ ขสมก. ที่ในปี 2567 กว่าร้อยละ 52.6 ของจำนวนรถโดยสาร ขสมก. ยังเป็นรถธรรมดา (สี่ครีမ် – แดง) อายุการใช้งานนานถึง 33 ปี และ 2) **การดัดแปลงสาระสำคัญของรถที่ไม่ได้มาตรฐาน** ยกตัวอย่างกรณีการติดตั้งก๊าซ CNG ที่ไม่ได้มาตรฐาน อาทิ จำนวนถังก๊าซเกินจากรายการที่จดทะเบียนไว้ ถังก๊าซหมดอายุ ซึ่งเสี่ยงต่อการเกิดเหตุเพลิงไหม้หรือระเบิดรุนแรง

สำหรับการจัดการเกี่ยวกับรถสาธารณะในต่างประเทศ พบว่า มีการบริหารจัดการระบบรถสาธารณะอย่างมีประสิทธิภาพ เช่น **ประเทศญี่ปุ่น** มีการตรวจสอบพนักงานก่อนขึ้นรถทุกครั้งและมีการฝึกอบรมขับขี่เชิงรุกเมื่อเกิดเหตุ รวมทั้งมีโปรแกรมฝึกอบรมทัศนคติการขับขี่และการศึกษาเชิงจิตวิทยา **ประเทศสิงคโปร์** ภาครัฐได้เปลี่ยนรถโดยสารประจำทางที่อายุการใช้งานนาน พร้อมทั้งปรับเปลี่ยนกฎหมายการขนส่งและบทลงโทษเข้มงวด **ประเทศกลุ่มภูมิภาคยุโรป** ไม่อนุญาตให้ใช้ก๊าซเป็นเชื้อเพลิงขับเคลื่อนในรถโดยสารขนาดใหญ่ ทั้งนี้ จากปัญหาของรถสาธารณะไทยและการจัดการในต่างประเทศ นำมาสู่แนวทางสำหรับประเทศไทยได้ ดังนี้ 1) **การพัฒนาคุณภาพของพนักงานขับรถ** จัดให้มีการฝึกอบรม การประเมินคุณภาพ และการตรวจสุขภาพร่างกายจิตใจประจำปี 2) **การสนับสนุนจากภาครัฐในการปรับปรุงสภาพรถโดยสาร** ภาครัฐควรพิจารณาจัดสรรงบประมาณสนับสนุนกิจการขนส่งที่ต้องการเปลี่ยนรถโดยสารหรือการติดตั้งระบบพลังงานไฟฟ้า อีกทั้ง การพัฒนาระบบตรวจสอบสภาพรถให้ทันสมัย และ 3) **ความเข้มงวดต่อการบังคับใช้กฎหมายมาตรฐานความปลอดภัยรถโดยสาร และการทบทวนกฎหมายหรือระเบียบที่เกี่ยวข้อง** เนื่องจากอาจมีการใช้ช่องโหว่ทางกฎหมาย อาทิ การดัดแปลงสภาพรถและเครื่องยนต์โดยใช้คำย่อคำว่า “ดูลยพินิจ” ของนายทะเบียน

บทความเรื่อง “โรคไตเรื้อรัง : บทเรียนการออกแบบนโยบายของระบบหลักประกันสุขภาพภาครัฐ”

โรคไตเรื้อรังเป็นโรค NCDs ที่มีการขยายตัวของการสูญเสียปีสุขภาวะมากที่สุด โดยระหว่างปี 2534 – 2564 ทำให้คนไทยสูญเสียปีสุขภาวะเพิ่มขึ้นถึง 3.14 เท่า สูงกว่าโรคมะเร็งและโรคหลอดเลือดหัวใจที่เพิ่มขึ้น 2 เท่า และ 1.8 เท่า ตามลำดับ นอกจากนี้ ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 คนไทยป่วยเป็นโรคไตเรื้อรังกว่า 1.13 ล้านคน โดยสาเหตุของโรคที่สำคัญมาจากทั้งพฤติกรรมกรรมการบริโภคอาหารและยา การเป็นโรคเบาหวานและความดันโลหิตสูง รวมถึงการสูบบุหรี่ ซึ่งที่ผ่านมาไทยได้มีมาตรการป้องกันเพื่อไม่ให้จำนวนผู้ป่วยเพิ่มขึ้น รวมถึงมีมาตรการรักษา ทั้งการล้างไตทางช่องท้อง การฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียม และการปลูกถ่ายไต และเมื่อวันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2565 รัฐบาลได้มีนโยบายให้ผู้ป่วยภายใต้สิทธิของกองทุนหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ สามารถเลือกวิธีการล้างไตด้วยตนเองได้ จากเดิมที่เน้นการล้างไตทางช่องท้องเป็นลำดับแรก ซึ่งนโยบายดังกล่าวส่งผลให้ผู้ป่วยโรคไตเรื้อรังระยะสุดท้ายเปลี่ยนมาใช้บริการฟอกเลือดผ่านเครื่องไตเทียมเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วถึงร้อยละ 88.75 ภายในระยะเวลา 1 ปี และมีประเด็นเกี่ยวเนื่องอีกหลายประการที่สามารถใช้เป็นบทเรียนในการออกนโยบายต่อไป ได้แก่ 1) **บุคลากรทางการแพทย์และหน่วยบริการด้านการล้างไตยังมีไม่เพียงพอกับจำนวนผู้ป่วยที่เพิ่มสูงขึ้น** โดยการฟอกเลือดแต่ละครั้งต้องอยู่ภายใต้การดูแลของบุคลากรทางการแพทย์ ขณะที่อายุรแพทย์โรคไตและพยาบาลเฉพาะทางด้านโรคไตยังมีจำนวนไม่เพียงพอ 2) **ความไม่พร้อมของเครื่องมือในการจัดบริการโรคไตเรื้อรังระยะสุดท้าย** โดยเครื่องไตเทียมในปี 2565 มีจำนวน 11,613 เครื่อง เพิ่มขึ้นเพียงร้อยละ 5.14 จากปี 2564 ซึ่งถือว่าน้อยมากเมื่อเทียบกับจำนวนผู้ใช้บริการที่เพิ่มขึ้นกว่า 2 เท่า 3) **การฟอกไตด้วยเครื่องไตเทียมไม่ได้เหมาะกับผู้ป่วยโรคไตเรื้อรังทุกราย** โดยผู้ป่วยไตเรื้อรังระยะสุดท้ายที่เข้ารับบริการฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียมมีการเสียชีวิตมากกว่าที่ควรจะเป็น ซึ่งภายในระยะเวลาเพียง 2 ปี มีจำนวนกว่า 5,500 คน และคาดว่าจะมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น 4) **การลงทุนต่ำกว่าการฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียม** ซึ่งจากการคำนวณงบประมาณที่ สปสช. ได้รับ พบว่า ต้นทุนการล้างไตทางช่องท้องอยู่ที่ 140,000 – 150,000 บาทต่อคนต่อปี ต่ำกว่าต้นทุนของการฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียมที่อยู่ประมาณ 160,000 – 170,000 บาทต่อคนต่อปี และ 5) **งบประมาณภาครัฐสำหรับการรักษาโรคไตเรื้อรังระยะสุดท้ายมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง** โดยรายจ่ายสำหรับการบำบัดทดแทนไตของทุกสิทธิรวมกันในปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 อยู่ที่ 14,181 ล้านบาท เพิ่มขึ้นเป็น 19,012 ล้านบาท ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 อีกทั้งงบประมาณภาครัฐสำหรับการรักษาโรคไตเรื้อรังระยะสุดท้ายที่จ่ายจริง ยังอยู่ในระดับที่สูงกว่าที่ตั้งไว้ทุกปี

จากผลการดำเนินการดังกล่าว ทำให้เมื่อวันที่ 4 พฤศจิกายน 2567 ที่ผ่านมา กองทุนฯ มีแนวทางที่จะนำนโยบายการล้างไตทางช่องท้องเป็นทางเลือกแรกกลับมาใช้ เพื่อมุ่งเพิ่มสัดส่วนบริการล้างไตทางช่องท้องอย่างน้อยร้อยละ 50 ของผู้ป่วยไตเรื้อรังที่ต้องฟอกไตรายใหม่ ขณะเดียวกัน จากบทเรียนข้างต้นยังสะท้อนให้เห็นว่า **ในระยะถัดไป ภาครัฐอาจประยุกต์ใช้แนวคิดของวิธีการงบประมาณแบบฐานศูนย์ (Zero-Based Budgeting) ที่พิจารณาจัดสรรงบประมาณจากความจำเป็นและสถานการณ์ที่ต้องดำเนินการ โดยไม่ขึ้นอยู่กับงบประมาณที่เคยจัดสรรมาในอดีต** ซึ่งจะช่วยให้ระบบหลักประกันสุขภาพภาครัฐที่ต้องขอรับการสนับสนุนงบประมาณต้องพิจารณาความคุ้มค่า ประสิทธิภาพ และความเหมาะสม ตลอดจนมีการจัดลำดับความสำคัญในการดำเนินการ รวมถึงต้องให้ความสำคัญกับการส่งเสริมสุขภาพ การเฝ้าระวัง และการป้องกันการเกิดโรค มากขึ้น โดยเฉพาะการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ทั้งการบริโภค การมีกิจกรรมทางกาย ตลอดจนการตรวจวัดและควบคุมระดับน้ำตาล/ความดันโลหิตให้เหมาะสม

ตัวชี้วัดภาวะสังคม

องค์ประกอบหลัก	2565	2566	2565				2566				2567		
	ทั้งปี	ทั้งปี	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3
1. การมีงานทำ^{1/}													
กำลังแรงงาน (พันคน)	39,903.3	40,447.2	39,622.8	39,764.0	40,088.6	40,142.5	40,281.0	40,302.2	40,531.8	40,673.9	40,226.4	40,178.1	40,484.1
% YOY	0.2	1.4	-0.6	4.3	0.9	1.0	1.7	1.4	1.1	1.3	-0.1	-0.3	-0.1
การมีงานทำ (พันคน)	39,221.1	39,912.0	38,720.2	39,010.9	39,566.0	39,591.7	39,629.2	39,677.5	40,091.3	40,250.1	39,579.0	39,500.7	40,039.5
% YOY	1.0	1.8	0.2	0.3	2.1	1.5	2.4	1.7	1.3	1.7	-0.1	-0.4	-0.1
ผู้ว่างงาน (พันคน)	527.0	395.2	607.6	546.6	491.4	462.5	421.1	429.0	401.2	329.3	407.7	429.1	413.9
อัตราการว่างงาน (ร้อยละ)	1.32	0.98	1.53	1.37	1.23	1.15	1.05	-21.5	0.99	0.81	1.01	1.07	1.02
การทำงานต่ำกว่าระดับ (พันคน)	273.3	202.1	319.1	263.6	234.5	275.9	227.9	202.6	166.9	210.9	191.5	162.4	191.9
2. หนี้ครัวเรือน													
มูลค่าหนี้สินครัวเรือน (ล้านล้านบาท) ^{2/}	15.9	16.4	15.4	15.5	15.7	15.9	16.0	16.1	16.2	16.4	16.4	16.3	N.A.
% YOY	3.9	2.9	3.6	3.4	4.2	3.9	3.8	3.8	3.3	2.9	2.3	1.3	N.A.
สัดส่วนหนี้สินครัวเรือน ต่อ GDP (ร้อยละ)	91.6	91.4	93.7	92.8	91.6	91.6	90.8	90.9	91.0	91.4	90.7	89.6	N.A.
NPLs (ล้านล้านบาท) ^{3/}	0.98	1.05	0.95	1.11	1.09	0.98	0.95	1.03	1.05	1.05	1.09	1.16	N.A.
% YOY	3.0	6.6	7.5	21.4	13.0	3.0	-0.2	-7.3	-4.0	6.6	14.9	12.2	N.A.
สัดส่วน NPLs ต่อสินเชื่อรวม (ร้อยละ)	7.44	7.65	7.47	8.60	8.36	7.44	7.18	7.66	7.73	7.65	8.01	8.48	N.A.
3. สุขภาพและการเจ็บป่วย													
จำนวนผู้ป่วยด้วยโรคที่ต้องเฝ้าระวัง (ราย)^{4/}													
- ทัด	249	317	32	38	96	82	58	88	107	113	543	136	504
- ใช้กาหลัง	18	11	3	2	3	10	2	2	4	3	2	2	3
- ใช้สมอ	923	893	241	213	264	205	303	209	194	187	516	216	242
- อหิวาตกโรค	5	3	1	0	1	3	1	0	1	1	2	0	0
- มือ เท้า และปาก	98,982	64,021	740	4,734	79,223	14,285	11,483	9,305	29,974	13,636	15,957	7,847	49,610
- บิด	1,572	1,541	352	382	467	371	461	370	396	314	485	373	533
- ปอดอักเสบ	231,105	292,676	51,849	50,300	68,072	60,884	78,443	57,880	81,054	76,945	96,395	75,975	115,246
- ฉี่หนู	3,601	4,460	231	529	1,376	1,465	622	797	1,591	1,473	767	732	1,348
- ใช้เลือดออก	45,145	157,142	1,461	9,485	19,625	14,574	10,948	23,636	76,579	46,548	24,131	17,702	42,328
- ใช้พรตใหญ่	79,374	478,175	8,247	4,859	31,498	34,770	39,457	25,682	211,103	202,741	121,074	99,895	220,228
- พิษสุนัขบ้า	3	4	1	0	0	2	1	1	0	2	0	1	2
อัตราการตายด้วยโรคไม่ติดต่อเรื้อรังที่สำคัญต่อประชากร 100,000 คน													
- ความดันโลหิตสูง	15.40	N.A.									N.A.	N.A.	N.A.
- หัวใจขาดเลือด	35.10	N.A.									N.A.	N.A.	N.A.
- หลอดเลือดสมอง	58.00	N.A.									N.A.	N.A.	N.A.
- เบาหวาน	25.90	N.A.									N.A.	N.A.	N.A.
- มะเร็งและเนื้องอกทุกชนิด	127.90	N.A.									N.A.	N.A.	N.A.
4. ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน^{5/}													
- คดีชีวิต ร่างกาย และเพศ (คดี)	15,166	18,696	3,697	3,695	3,820	3,954	4,637	4,788	4,596	4,675	5,151	4,900	5,128
- คดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน (คดี)	50,438	63,313	12,549	12,014	13,404	13,471	14,781	14,251	16,825	17,456	17,429	17,007	20,382
- คดียาเสพติด (คดี)	361,290	303,829	86,493	92,224	87,189	95,384	85,546	70,060	69,371	79,906	90,143	91,014	95,301
- การรับแจ้งผู้ประสบภัยสะสมรวม ^{6/}	942,158	821,882	225,219	225,856	246,265	244,554	208,612	200,037	196,822	217,234	223,241	201,049	211,979
- ผู้เสียชีวิตด้วยอุบัติเหตุทางบก (ราย)	14,965	14,126	3,510	3,570	3,649	4,285	3,781	3,547	3,133	3,653	3,734	3,272	3,097
5. การคุ้มครองผู้บริโภค													
5.1 จำนวนเรื่องร้องเรียน^{7/} (ราย)													
- กรณีสัญญา	2,815	1,924	432	796	1,202	385	477	561	455	431	467	420	686
- กรณีฉ้อฉล	4,638	2,421	830	1,018	1,652	868	793	508	474	646	584	533	886
- กรณีโฆษณา	4,709	3,634	740	1,995	1,220	754	2,474	330	360	470	807	397	742
- กรณีขายตรงและตลาดแบบตรง	4,779	2,378	538	1,093	1,971	1,177	741	513	588	536	609	600	711
- เรื่องอื่น ๆ	3,565	21,807	-	-	-	3,565	8,146	5,592	4,428	3,641	3,319	3,567	3,869
5.2 จำนวนเรื่องร้องเรียนผ่านสำนักงาน กสทช.^{8/} (ราย)	3,431	1,593	1,780	624	502	525	474	371	297	451	414	340	310

ที่มา: ^{1/} รายงานผลการสำรวจภาวะการทำงานของประชากร สำนักงานสถิติแห่งชาติ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

^{2/} ธนาคารแห่งประเทศไทย

^{3/} บริษัท ข้อมูลเครดิตบูโรแห่งชาติ จำกัด

^{4/} สำนักโรคระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข

^{5/} ระบบสารสนเทศสถานีตำรวจ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

^{6/} รายงานสถิติการใช้สิทธิ พ.ร.บ. คุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ ศูนย์ข้อมูลอุบัติเหตุ เพื่อเสริมสร้างวัฒนธรรมความปลอดภัยทางถนน (THAI RSC)

^{7/} สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค สำนักนายกรัฐมนตรี

^{8/} สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (สำนักงาน กสทช.)